

moving ON

Movab har kalkat vatten och marker sedan 1978 och tillhör fortfarande branschens främsta entreprenörer

Movab vann upphandling efter rättsliga prövningen

Movab vann upphandlingen av automatisering och övervakning av 30 kalkdoserare i Dalarna efter en rättslig prövning av anbudsförbandet vid Förvaltningsrätten i Falun.

Det var sedan Movab klagat över att en konkurrent fått uppdraget trots att de båda anbuden inte var jämförbara som länsstyrelsen i Dalarna ändrade sitt beslut.

Allt fler kalkdoserare automatiseras.

– Inköpsorganisationer har ju en icke avundsvärd uppgift att fylla när det gäller att utvärdera tekniskt komplicerade anbud. Man kan ju inte begära att de skall vara experter inom alla områden, kommenterar Movabs VD Göran Lilja beslutet.

– Vi såg omgående att prisjämförelsen inte gjorts på rätt sätt vilket vi naturligtvis framförde i vår överklagan. Det var ganska lätt att förklara hur och varför jämförelsen borde göras om.

Glad och stolt

– Jag är både glad och stolt över att vi på Movab kunde ro hem det här prestigefyllda uppdraget. Dessutom hoppas jag och tror, att även beställaren är nöjd. Risken fanns trots allt att länsstyrelsen hade beställt ett system, som inte alls hade fungerat i kalkdoserare och det kan bli dyrt och surt efteråt när tilläggsfakturorna börjar trilla in.

– Det har varit ett nöje att få installera vårt moderna system Movab Magna. Det är ett system som erbjuder en fantastisk överblick samtidigt som det är bekvämt för både beställaren, användaren och oss som utförare, säger Göran Lilja.

Foto: Kar Singer

Ny GD utnämnd för Hav o Vatten

Havs- och Vattenmyndigheten i Göteborg har fått ny generaldirektör.

Hans namn är Jakob Granit, 50, hemmahörande i Saltsjöbaden och fram till nu vice VD och Stockholmschef i Stockholm Environment Institute. Han är fil dr i naturgeografi och avhandlingen från 2012 handlar om förvaltning av gränsöverskridande färskvattenresurser.

En av de frågor han vill satsa hårdast på är framtidens vattenförvaltning där Sverige har vissa åtaganden gentemot EU beträffande vattenkvalitet att leva upp till. Nyligen levererade EUs revisionsrätt kritik mot övergödningen av Östersjön, till vilken även Sverige anses bidra.

Under tiden myndigheten har saknat generaldirektör har Ingemar Berglund varit vikarierande chef.

Osäkerhet om framtiden

Anslagen till kalkning av sjöar och vattendrag är klara för 2016. De ingår i den klumpsumma som varje länsstyrelse erhåller, men sedan 2013 lägger sig Hav och Vatten inte i hur pengarna används. Årets anslag ökades med 85 mkr till 752 mkr. Av denna ökning får länsstyrelserna 15 mkr, totalt 400 mkr, en ökning med 4 %.

Ökningen är bra tycker handläggaren Ingemar Abrahamsson vid Hav och Vatten.

– Länsstyrelserna är regionala tillsynsmyndigheter i bl a vattenfrågor. Jag antar att de redan klarat av tilldelningen till vårens kalkningar. En ökning av anslaget behövs eftersom vi har rapporter om sjunkande måluppfyllelse i vissa regioner, säger Ingemar Abrahamsson.

Osäkerhetsfaktorer finns

I hans och vikarierande generaldirektören Ingemar Berglunds redovisning till Miljö- och energidepartementet framkommer, att mycket är bra men att det finns osäkerhetsfaktorer:

”Nedfallet av försurande svavel över Sverige har minskat kraftigt sedan mitten av 1980-talet och är nu nere på samma nivåer som för 100 år sedan. Detta har medfört en tydlig kemisk återhämtning i merparten av landets försurade vatten. Återhämtningen är emellertid mycket långsam”, står det i rapporten.

Skogsbruket försurar

Om den framtida utvecklingen skriver Hav och Vatten bl a:

”Den framtida utvecklingen av försurning är osäker men modellresultat indikerar att återhämtningen är på väg att avstanna. Detta beror på att nedfallsminskningen nu planar ut samtidigt som skogsbrukets påverkan ökar. Oroande för kalkningens framtida utveckling är de snabbt stigande kostnaderna för kalkspridningen. De årliga prisökningarna uppgår för närvarande till ca 4 %. Samtidigt minskar den finansiella tilldelningen på många länsstyrelser, framför allt till kvalitetsförbättringar.”

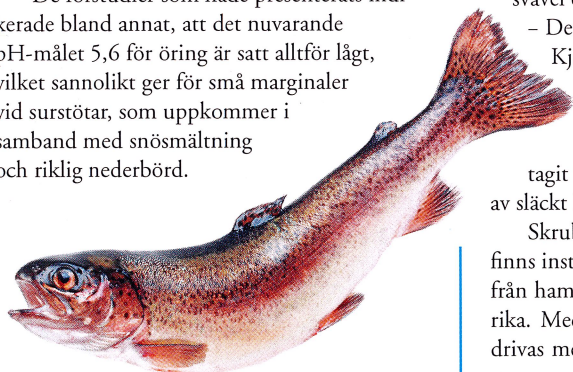
Ny konferens om försurning

En ny konferens om försurning och kalkning arrangerades 7 april i Stenungsund. Bakom konferensen stod Gårdsjöstiftelsen, IVL och Sportfiskarna. Alla som arbetar med eller är intresserade av försurningsfrågor var välkomna att delta. Programupplägget hade ett brett fokus på försurning och kalkning och lockade liksom höstens konferens i Jönköping många deltagare.

En av föredragshållarna var den bland kalkhandläggare landet runt kände forskaren Erik Degerman från Sötvattenslaboratoriet, Institutionen för akvatiska resurser, SLU Aqua.

Han kommenterade till exempel kalkningseffekterna på fisk i rinnande vatten, som nyligen utvärderades i en rapport beställd av Havs- och Vattenmyndigheten i Göteborg.

De förstudier som hade presenterats indikerade bland annat, att det nuvarande pH-målet 5,6 för öring är satt alltför lågt, vilket sannolikt ger för små marginaler vid surstötter, som uppkommer i samband med snösmältning och riklig nederbörd.

Timbus är utrustad med torrskrubber och ägs av tyska rederiet Rövd Braren, ett av de allra grönaste i Europa. Timbus och systerfartyget Cellus är långtidschartersade av Södra Cell.

Nordkalks fartygsskrubber kan även rena andra avgaser

Nordkalk Oy Ab i Pargas, Finland, har tillsammans med två tyska företag under ett antal år utvecklat en avgasrenare för fartyg, en torrskrubber, som redan visat sig bli en teknisk framgång vid rening av avgaser från svavel och de flesta partiklar.

– Det är riktigt, säger utvecklingsdirektör Kjell Weppling vid Nordkalk. De tyska företagen har utvecklat själva skrubbertekniken, d v s reaktordelen, medan vi på Nordkalk har tagit fram en lämplig, granulerad produkt av släckt kalk för själva reningsprocessen.

Skrubbern har visat sig fungera fint. Den finns installerad i två fartyg med trafik till och från hamnar i Östersjön samt ett i Nordamerika. Med en skrubber installerad kan fartyg drivas med billigare oljor som innehåller mer

svavel än de 0,1 % som stipuleras för Östersjön – och ändå klara utsläppsgrensarna.

Det tekniska genombrottet, som även kan bli en kommersiell framgång, innebär i första hand ett bra bidrag till det nödvändiga miljöarbetet i starkt förorenade Östersjön.

– Nu siktar vi på att gå vidare med den här tekniken även på landbacken där mindre förbränningsanläggningar, exempelvis värmekraftverk, kan få lagstadgade krav på avgasrening, berättar Kjell Weppling och tillägger:

– Granulerna kan även användas i olika filterapplikationer för vattenrening.

Han avslöjar också att Nordkalk bygger en ny anläggning i Landskrona för tillverkning av granuler av släckt kalk.

– Genom att lägga tillverkningsen i Landskrona kommer vi närmare marknaden, förklarar Kjell Weppling satsningen.

En tuff vår

Året har hittills bjudit på både surt och sött. Jag är som sagt glad över att vi fick kontraktet på doserarövervakningen i Dalarna. Trots att projektet försenades har Lars Argelius och Roger Nilsson installerat och driftsatt systemen i 30 anläggningar. Bra jobbat!

På konferensen i Stenungsund berättade Erik Degerman att pH-målet 5,6 är satt för lågt. Vi entreprenörer noterar att detta är det mest positiva som hänt på tio år! Kan detta innebära ökad kalkning eller åtminstone hejdad minskning? Sannolikt inte, eftersom kalkningen inte längre påverkas av vattenkemiska eller biologiska mål utan styrs av ekonomiska begränsningar. Pengarna till kalkning har inte längre med behovsprövning att göra. Att ansökningarna från huvudmännen, länen, läm-

nas olästa är förödande och främjar knappast den kvalitetsförbättring som eftersträvas.

Hav och Vatten oroas över prisutvecklingen och vi entreprenörer för volymavvecklingen! Naturligtvis

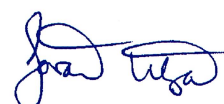
har vi entreprenörer ett ansvar att arbeta så kostnadseffektivt som möjligt och jag vill tro att anpassningen till dagens kalkning har gått bra.

Det är säkert inte många som känner till att vi idag endast opererar en helikopter jämfört med tre 2004. Idag används bara en båt i Sverige men vi har lyckligtvis hittat en ny marknad i Tyskland som sysselsätter den andra båten.

En helikopter är lättare att sysselsätta med andra lyftjobb men en specialbyggd kalkbåt har definitivt sina begränsningar. För Movabs del har båtspridningarna minskat med nära 35 % sedan 2010 och självklart blir det då blir en kostnadsbild som inte följer index. Trots denna bistra utveckling har vi en båtentreprenör som uppgraderar till senaste teknik bl a när det gäller miljövänliga motorer och säkerhet.

Åkeriet köper nya bulkbilar med moderna motorer m m. Vi får behålla erfarna båtförare och chaufförer som gör spridningarna säkra och effektiva. Det går säkert att kortsiktigt köra på sparläga och ordna underhåll med silvertape och stålråd, men eftersom vi tror att kalkning behövs under lång tid framöver så kör vi på så det ryker.

Nu ser vi fram emot en spännande höst men först tar vi semester och laddar batterierna. Jag önskar alla en skön sommar och återkommer som vanligt när det finns något nytt att berätta.

Göran Lilja

